

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про внесення змін до Порядку відпуску лікарських засобів з аптек та
їхніх структурних підрозділів»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до Порядку відпуску лікарських засобів з аптек та їхніх структурних підрозділів» (далі – проєкт наказу) розроблено з метою удосконалення процесу погашення електронних рецептів за програмою реімбурсації.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до Порядку відпуску лікарських засобів з аптек та їхніх структурних підрозділів» розроблено з метою удосконалення механізму відпуску лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, зокрема шляхом запровадження можливості часткового погашення електронного рецепта.

Необхідність прийняття акта зумовлена існуванням нормативного обмеження щодо одномоментного відпуску повної кількості лікарського засобу, визначеної в електронному рецепті для препаратів, що підлягають реімбурсації. Такий підхід у практичній діяльності створює низку бар'єрів для пацієнтів та аптечних закладів, особливо в умовах перебоїв з виробництвом і постачанням лікарських засобів, а також під час дії воєнного стану та логістичних ускладнень.

Чинна редакція пунктів 11 та 15 Порядку відпуску лікарських засобів з аптек та їхніх структурних підрозділів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 липня 2005 року № 360, передбачає можливість часткового відпуску лікарських засобів за паперовими та електронними рецептами, однак містить виняток щодо лікарських засобів, які підлягають реімбурсації. Запропоновані зміни усувають зазначене обмеження та встановлюють єдиний підхід до відпуску лікарських засобів незалежно від джерела їх фінансування.

Прийняття проєкту акта має соціально-економічну доцільність та спрямоване на:

підвищення фінансової доступності лікування – можливість дробного відпуску лікарських засобів дозволить пацієнтам раціонально розподіляти власні кошти у разі передбаченої доплати, що є особливо важливим для соціально вразливих верств населення при призначенні тривалих (до 90 календарних днів) курсів лікування;

забезпечення територіальної доступності – у разі відсутності повного обсягу призначеного лікарського засобу в одному аптечному закладі пацієнт зможе отримати частину препарату та продовжити погашення рецепта в іншому закладі;

забезпечення безперервності лікування – своєчасний початок терапії за умов часткової наявності препарату.

ДОКУМЕНТ № 05.3/50013/2-26 від 09.09.2026

Сертифікат 04AF212836405D99040000001D9A2D008362EC00

Підписувач Ляшко Віктор Кирилович

Дата підписання: 09.09.2026

Дійсний з 30.12.2025 0:00:00 по 29.12.2027 23:59:59

Водночас впровадження механізму часткового відпуску не впливає на ключові параметри електронного рецепта та не створює ризиків для контролю за лікуванням, оскільки:

загальна кількість відпущеного лікарського засобу не може перевищувати обсяг, визначений лікарем;

строк дії рецепта залишається незмінним;

кожна операція часткового відпуску фіксується в електронній системі охорони здоров'я, що забезпечує прозорість і унеможливорює зловживання.

Окремо слід зазначити, що відповідно до пункту 29 Порядку реімбурсації лікарських засобів та медичних виробів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 року № 854, реалізація аптечним закладом лікарських засобів та медичних виробів, торговельні назви яких включені до переліку лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, дозволяється лише повними (неподільними) споживчими упаковками (для інсуліну – первинними упаковками препарату інсуліну). Таким чином, запропоновані зміни передбачають можливість дробного відпуску саме повними вторинними (споживчими) упаковками, що зберігає цілісність упаковки та відповідає вимогам чинного законодавства.

Прийняття акта дозволить гармонізувати порядок відпуску лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, з аптек та їх структурних підрозділів, підвищити прихильність пацієнтів до лікування (комплаєнс), оптимізувати управління товарними залишками аптечних закладів та забезпечити стабільне функціонування системи реімбурсації в сучасних умовах.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом наказу передбачено внесення змін до Порядку відпуску лікарських засобів з аптек та їхніх структурних підрозділів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 липня 2005 року № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби, Порядку відпуску лікарських засобів з аптек та їхніх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 липня 2005 року за № 783/11063.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Про лікарські засоби», наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19 липня 2005 року № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби, Порядку відпуску лікарських засобів з аптек та їхніх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20 липня 2005 року за № 782/11062.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту наказу не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу потребує погодження з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Міністерством цифрової трансформації України, Національною службою здоров'я України, Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, Державною регуляторною службою України.

Проект наказу потребує проведення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Проект наказу потребує проведення публічних консультацій.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнським об'єднанням організацій роботодавців, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проєкті наказу відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проект наказу не потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація цього наказу забезпечить гармонізувати порядок відпуску лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, з аптек та їх структурних підрозділів, підвищити прихильність пацієнтів до лікування (комплаєнс), оптимізувати управління товарними залишками аптечних закладів та забезпечити стабільне функціонування системи реімбурсації в сучасних умовах.

Реалізація проєкту постанови не матиме впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє

природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Вплив реалізації проєкту акта на інтереси сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Аптечні заклади та/або їх структурні підрозділи	Позитивний	Прийняття проєкту наказу сприятиме гнучкості відпуску лікарських засобів, ефективнішому управлінню залишками та зменшенню відмов пацієнтам
Пацієнти	Позитивний	Прийняття проєкту наказу сприятиме підвищенню доступності лікарських засобів, забезпеченню безперервності лікування та можливості поетапного отримання препаратів відповідно до призначення лікаря

Міністр охорони здоров'я України
« ____ » _____ 2026 року

Віктор ЛЯШКО